

Første afsnit (Det levende væsen) – Kapitel 6 (Perspektivprincippet) – Lektion 32

Perspektivprincippet mekanisme (fortsat fra lektion 31)

65.

Med henblik på vore bestræbelser for at ophæve det i slutningen af lektion 31 belyste paradoks skal vi indlede med at repetere, hvad vi foreløbigt ved om det samlede genkendelsesapparat.

1) Først og fremmest ved vi, at genkendelsesapparatet udgør den del af det levende væsens samlede sansesæt eller sansevne, der beforder den for etableringen af livsoplevelse så afgørende genkendelsesproces.

2) Dernæst ved vi, at genkendelsesapparatet består af to overfysiske regioner: en psykisk og en kosmisk, hvor den sidstnævnte er den mest sublime, idet den rummer alle de erfaringer, Jeget råder over, og som det dermed har at lægge til grund for funktionen: genkendelse.

3) Om genkendelsesapparatets kosmiske region ved vi yderligere, at det består af to hovedsektioner, nemlig erindringskartoteket og sanseregistret, samt at erindringskartoteket er sæde for alle Jegets erhvervede erfaringer indenfor det indeværende spiralafsnit, medens derimod sanseregistret i form af afsluttede sansehorisonter består af de erfaringskomplekser, de tilbagelagte spiralafsnit repræsenterer; erfaringskomplekser som for øvrigt er rene guldkopiformationer. – Vi er også fortrolige med, at erindringskartotekets erfaringslementer tjener til at gøre det muligt for Jeget dagsbevidst og i videste forstand at genkende de formål, som den ydre verdens forskellige genstande tjener, hvorimod sanseregistrets sansehorisonter tjener som Jegets størrelseserfaringer og dermed som dets forudsætninger for at genkende størrelser i den ydre verden.

4) Med hensyn til genkendelsesapparatets psykiske region ved vi, at denne primært er repræsenteret ved den sjælelige strukturs instinkt-, følelses-, intelligens- og hukommelseslegeme, samt at denne region med henblik på etableringen af genkendelse meget intimt vekselvirker med genkendelsesapparatets kosmiske region – såvel erindringskartoteket som sanseregistret.

5) Og endelig ved vi, at selve kontaktprocessen i den specielle vekselvirkning mellem genkendelsesapparatets psykiske region på den ene side og erindringskartoteket på den anden side særligt varetages af den sjælelige strukturs hukommelses- og intelligenslegeme, hvorimod kontaktprocessen i den specielle vekselvirkning mellem den psykiske region og så sanseregistret særligt varetages af den sjælelige strukturs hukommelses- og instinktlegeme.

– – – Dette er i realiteten, hvad vi foreløbigt ved om det samlede genkendelsesapparat; men som vi i det følgende skal se, er det tilstrækkeligt til, at vi kan få et første koncist indtryk af det eventyr, sansningens fuldbyrdelse i virkeligheden er, ligesom det er tilstrækkeligt til at danne grundlag for en neutralisering af det i slutningen af lektion 31 skitserede paradoks.

66.

Når nævnte paradoks i det hele taget kan komme til at optræde, skyldes det, som man vil bemærke, uden videre den omstændighed, at den sjælelige strukturs hukommelses- og instinktlegeme igennem hele lektion 31 fremstilles som en "nethinde", hvorpå sanseregistrets samlede sum af sansehorisonter veritabelt aftegner sig. Imidlertid bør denne fremstilling ikke tages for mere, end hvad den i virkeligheden er, nemlig en metode til på en forenklet måde at bibringe læseren en første forståelse

af, hvorledes perspektivprincippet kan øve sin indflydelse på sansehorisonterne med en individualisering af disses tilsyneladende størrelse til følge. I virkeligheden tegner de nævnte sansehorisonter sig aldeles ikke permanent på ovennævnte nethinde, hvorimod de forholder sig som en totalt ubemærket eller potentiel (opmagasineret) verden, så længe de ikke udefra gøres til genstand for passende påvirkning. – Man må jo her huske på, at det er sanseregistrets opgave at tjene som grundlag for en genkendelsesproces, nemlig som grundlag for en genkendelse af specifikke størrelser i den ydre verden. Men heraf følger jo, at sanseregistret ikke på nogen måde skulle kunne have mulighed for at ytre sig, dersom ingen størrelser i den ydre verden appellerer til det. I en sådan situation må det jo forholde sig helt ubemærket, hvad der viser, at det ikke kan være rigtigt at opfatte det kombinerede hukommelses- og instinktlegeme som en nethinde, hvorpå sanseregistrets indhold af sansehorisonter permanent aftegner sig; thi i så fald måtte det også permanent give anledning til en vis oplevelse og kunne dermed ikke egne sig til slet og ret at virke i en genkendelsesvirksomhedstjeneste. Den rigtige opfattelse må derfor gå ud på, at nævnte nethinde kun aftegner de sansehorisonter, der i hvert givet øjeblik appelleres til udefra, hvilken opfattelse da også er den, der nyder Martinus' anerkendelse. For Martinus er sanseregistret med alle dets sansehorisonter en rent potentiel verden, som kun ytrer sig på foranledning af påvirkning fra den ydre verden – og i så fald kun på den måde, at alene de engagerede sansehorisonter ytrer sig. Og for øvrigt former denne ytring sig, som vi i det kommende skal se, slet ikke på den måde, at sansehorisonterne i egentlig forstand aftegner sig på nogen nethinde, hvorimod den former sig som en art resonansfunktion. Imidlertid forhindrer alt dette på ingen måde, at perspektivprincippet alligevel kan komme til at øve sin indflydelse på sansehorisonterne. At disse ikke veritabelt aftegner sig på den såkaldte psykiske nethinde er ganske underordnet. Det primære er, at de er placerede "bag"-hinanden i en "række", således at kontakt med hver enkelt af dem er henvist til at forme sig som en samtidig berøring med alle de foranliggende sansehorisonter også. -Denne situation er et faktum, ganske uanset om det direkte kan verificeres af den psykiske nethinde eller ej, og det er altså dette faktum, der frem for noget andet betinger, at sansehorisonterne indbyrdes kan udmærke sig som værende af forskellig størrelse og dermed tjene som grundlag for genkendelse af størrelser i den ydre verden. – På samme måde, som sanseregistret i realiteten er en potentiel verden, er det måske også rigtigst at sige, at dén perspektiviske effekt, som præger dens sansehorisonter, er af potentiel karakter, således at forstå at den kun gør sig gældende, for så vidt sanseregistret er i funktion eller brug. Men det ændrer altså intet ved den kendsgerning, at det ikke desto mindre er netop denne effekt, der betinger, at sansehorisonterne kan opfylde deres formål: at virke som individuelle størrelseserfaringer og dermed som grundlag for genkendelse af specifikke størrelser i den ydre verden.

67.

Hermed er det altså konstateret, at sanseregistret i virkeligheden er en overvejende potentiel verden i den forstand, at det forholder sig ubemærket, medmindre det udsættes for en passende påvirkning udefra. – Med henblik på en kommende fremstilling af, hvorledes den samlede sansestruktur i praksis virker, kunne det måske have sin værdi at benytte lejligheden til at konstatere, at også den kosmiske sanseregions anden hovedsektion – erindringskartoteket – forholder sig som en overvejende potentiel verden.

Muligheden af at komme på sporet af denne kendsgerning kan bl.a. søges i en interessant erfaring, som sikkert ethvert reflekterende menneske har gjort. Det drejer sig om det forhold, at man ikke kan tænke over, hvad man i næste øjeblik vil tænke på. – De fleste mennesker har sikkert på et eller andet tidspunkt gjort den iagttagelse, at man som nævnt ikke kan tænke over, hvad man i næste øjeblik vil give sig til at tænke på samt i kontakt hermed, at man ikke kan beslutte, hvilke af ens samtlige erfaringer man i næste øjeblik vil fremkalde til genoplevelse i dagsbevidstheden. Det viser sig nemlig

konstant, at man ligesom ikke kan komme til at iagttage sine erfaringer neutralt og objektivt, hvorimod man konstant er bundet og henvist til at beskæftige sig med de erfaringer, der i Nuets næsten helt vilkårligt fremkaldes i dagsbevidstheden én efter én. I sit forhold til ens erfaringer og den herpå baserede tænkning befinder man sig rent principielt i en situation, der svarer til, at man med tilbundne øjne er anbragt i en ukendt position foran et klaver og her må acceptere den begyndelsestone, man fuldstændigt vilkårligt anslår. Man kan ikke på forhånd vide, hvilken tone man rammer, men må simpelthen acceptere den, der tilfældigvis fremkommer. Denne kan man så benytte som udgangspunkt for et fortsat blinde-spil, hvis kvalitet og sammenhæng naturligvis vil afhænge af, hvilken træning man har i denne funktion.

På samme måde med tænkningen: her må man simpelthen acceptere den erfaring som tænkningens udgangspunkt, som man så at sige i blinde og helt vilkårligt fremkalder; og også her vil den fortsatte virksomheds kvalitet og sammenhæng være afhængig af udøverens træning – her i dette tilfælde: træning i at tænke.

Som sagt har sikkert de fleste bemærket den her omtalte interessante kendsgerning vedrørende tænkning og valg af erfaringslementer, og der er næppe nogen, der har kunnet lade være med at undre sig over disse tingenes tilstand. Men hvad er gådens løsning? – Simpelthen den, at det levende væsens erfaringer, som det vil vides, i deres arkiverede tilstand eksisterer i form af ganske fine energicentre – de såkaldte erindringstalentkerner – samt at disse erfaringer for at blive genoplevede stiller krav til, at erindringstalentkernerne gøres til genstand for sansning. At erindringstalentkernerne gøres til genstand for sansning vil igen sige, at de på en eller anden måde udsættes for berøring af et sanseorgan. I nærværende tilfælde har denne berøring karakter af en kombineret kontakt- og forstærkningsproces, der jævnfør analyserne i stk. 3-50 og stk. 4-20 primært varetages af hukommelseslegemet overvåget af intelligenslegemet. Og som det vil huskes, resulterer den i, at de svingnings- og spændingstilstande, som er indeholdt i hver af de kontaktede erindringstalentkerner, gennem en art induktionsproces overføres til den sjælelige strukturs følelseslegeme, i hvilket de bringes til at optræde i forstærket form, og hvorved genoplevelsen etableres.

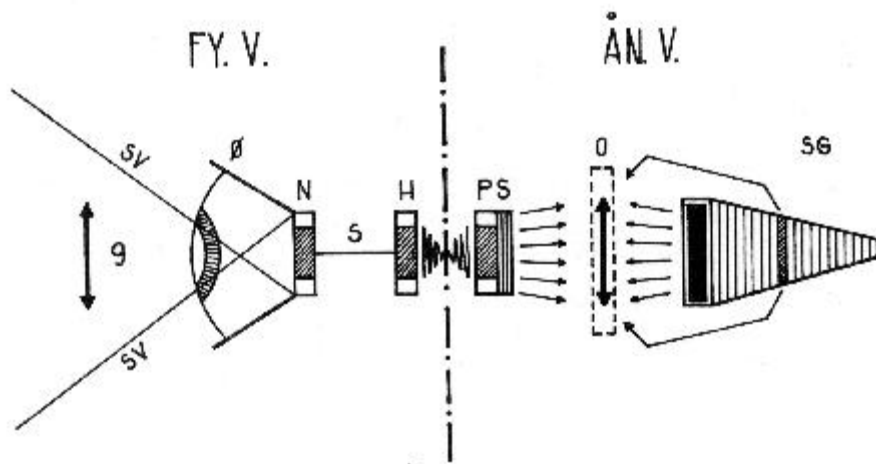
Når man ikke i forvejen kan planlægge og beslutte, hvilken erfaring man i næste øjeblik vil fremkalde og tænke på, skyldes det altså, at det levende væsens erfaringer er knyttede til erindringstalentkerner i forbindelse med, at disse erindringstalentkerner kun på den foran beskrevne måde kan gøre deres eksistens gældende. De kan altså ikke gøres til genstand for en objektiv betragtning, således som f.eks. et fysisk landskab kan det, hvilket, som det vil kunne forstås, skyldes, at de kun kan kontaktes af hukommelseslegemet (der ses her bort fra intuitionslegemets muligheder) i forbindelse med, at denne kontakt automatisk medfører etableringen af den oplevelse, de hver især står som eksponenten for. Jeget kan altså ikke objektivt betragte sit erindringskartotek og på grundlag heraf foretage et valg af, hvilken erindringstalentkerne og dermed erfaring det i næste øjeblik vil kontakte og fremdrage. Thi en sådan betragtning er uløseligt forbundet med funktionen: sansning, som igen i nærværende tilfælde er henvist til at forme sig som en direkte organisk kontakt eller berøring mellem sanseorganet (hukommelseslegemet) og kontaktobjektet: den enkelte erindringstalentkerne. Og resultatet heraf er uundgåeligt en etablering af den i vedkommende kontaktede erindringstalentkerne indeholdte erfaringsoplevelse – altså ikke en oplevelse af erindringstalentkernen som sådan. – Yderligere umuliggøres et sådant overblik af den omstændighed, at hukommelseslegemet ved de evige kosmiske love er bygget til kun at berøre enkelte erindringstalentkerner ad gangen (herunder dog også stærkt associerede talentkernegrupper), hvilket indebærer, at vekselvirkningen mellem hukommelseslegemet og erindringskartoteket er henvist til at forme sig som en successiv eller skridtvis proces.

Som det vil kunne ses, fremviser forholdet mellem den samlede sansestrukturs psykiske region og erindringskartoteket meget afgørende paralleller til forholdet mellem den samme sansestrukturs psykiske region og så sanseregistret. I begge tilfælde er der tale om, at det egentlige kontaktorgan er repræsenteret ved hukommelseslegemet, der således i princippet spiller rollen som en nethinde; og ligeledes i begge tilfælde forholder den kosmiske region sig som en potentiel verden, der kun ytrer sig på foranledning af kontakt og påvirkning udefra. Således engageres – som vi nu har set – den ved hukommelseslegemet repræsenterede nethinde kun i forholdet til erindringskartoteket, dersom Jeget bringer den i anvendelse, hvad der altså er ensbetydende med, at erindringskartoteket for sit vedkommende teoretisk set udmærket kan forholde sig fuldstændigt ubemærket, ligesom nævnte nethinde på sin side udmærket kan forholde sig helt passiv og uengageret. Det er netop en sådan inaktiv tilstand, visse yogier træner sig i at etablere, en tilstand, der rent praktisk kendetegner sig ved, at dagsbevidstheden er fuldstændigt udrenset for tankeformer m.v. og tilbage kun giver plads for følelsen af væren. I denne tilstand – når den altså opnås – er hukommelseslegemet midlertidigt blevet sat ud af funktion, hvad der er ensbetydende med, at Jegets dagsbevidste kontakt med erindringskartoteket og den dermed forbundne erfaringsverden helt er afbrudt; det er altså en tilstand, der betegner den diametrale modsætning til den, hvor Jeget så at sige helt har mistet sin kontrol over hukommelseslegemet, således at dette nærmest planløst og flakkende afsøger eller aftaster erindringskartotekets indhold af erindringstalentkerner. Resultatet er i dette tilfælde en tilstand, hvor tanker uden indbyrdes sammenhæng og mening kommer og går, uden at den tænkende (hvis man kan bruge det udtryk) har nogen indflydelse derpå, altså det man populært kalder splittet eller flygtig tænkning.

Vi forstår hermed, at hukommelseslegemet som nethinde for erindringskartoteket betragtet ikke fungerer på den måde, at nævnte kartotek med hensyn til sit indhold permanent aftegner sig på den. Tværtimod kan som sagt kontakten med erindringskartoteket godt midlertidigt helt afbrydes, således som det nu og da lykkes for visse yogier. Og når endelig nævnte nethinde fungerer, foregår det altså som en successiv eller trinvis proces, en proces, hvor én talentkerne (eventuelt en stærkt associeret talentkerne-gruppe) kontaktes ad gangen. Erindringskartoteket kan med andre ord forholde sig fuldstændigt ubemærket og ligner altså i denne henseende ganske sanseregistret. I begge tilfælde er der tale om potentielle verdener, der kun ytrer sig, for så vidt de gøres til genstand for kontakt og påvirkning udefra.

68.

Vi har nu samlet så mange kendsgerninger vedrørende både den ydre og den indre side af perspektivprincippet mekanisme, at der kan siges at være grundlag for at klarlægge, hvorledes denne mekanisme i princippet arbejder som en helhed betragtet.

På ovenstående tegning har vi søgt at markere de organiske hovedfaktorer, som den hidtidige fremstilling har bragt os i berøring med, og som i ethvert tilfælde af sansning på det fysiske plan er i funktion.

Taget fra venstre mod højre, hvilket vil sige i retningen "fra den fysiske verden mod den åndelige", har vi: en fysisk genstand mærket "g", et fysisk øjeæble mærket "Ø", dette øjeæbles nethinde mærket "N", den fysiske synsnerve mærket "S", den fysiske hjerne mærket "H", den psykiske sansestruktur mærket "PS", oplevelsesfeltet mærket "O" samt sanseregistret mærket "SG". – Som det vil kunne ses, er symbolskitsen gennemskåret af en lodret, stiplede linie. Denne viser grænsen mellem den fysiske og den åndelige del af sansestrukturen. Således er den fysiske del markeret "FY.V.", og den åndelige del "ÅN.V."

Med hensyn til den åndelige del af sansestrukturen repræsenterer denne, som det vil vides, selve genkendelsesapparatet i modsætning til den fysiske del, der repræsenterer, hvad man kan kalde "kontaktapparatet". – Hvad den åndelige del angår er denne som bekendt repræsenteret ved to regioner, nemlig en psykisk og en kosmisk, hvor den psykiske er repræsenteret ved figur "PS" (altså den psykiske sansestruktur), og den kosmiske ved figur "SG" (sanseregistret). At figur "PS" er opdelt i 4 lodrette zoner skal minde om, at den primært består af den sjælelige strukturs instinkt-, følelses-, intelligens- og hukommelseslegeme. Og at den første sansehorisont i figur "SG" er markeret med en kraftig, sort bjælke skal markere, at denne repræsenterer det indeværende spiralafsnit med de til dette spiralafsnit knyttede særlige erfaringer – altså erindringskartoteket. Hvad oplevelsesfeltet angår er dette at betragte som et produkt af den psykiske og den kosmiske regions indbyrdes vekselvirkning, men vel at mærke et produkt af rent immateriel, illusionistisk karakter, idet det i virkeligheden er identisk med selve den resulterende livsoplevelse.

Vi skal nu prøve at se på, hvorledes sansestrukturen i praksis virker.

69.

Fra den fysiske genstand "g" tilbagekastes der formationer af lysbølger, der for en dels vedkommende trænger ind gennem linsen i øjeæblet "Ø", hvorved de brydes og bringes til at tegne et skarpt billede (det skraverede felt) af genstanden på nethinden "N", af hvis samlede areal en vis procentdel herved blokeres. Billedet på nethinden omdannes gennem fotokemiske processer til elektriske sanseimpulser, der via synsnerven "S" ledes til synscentret i hjernen "H". Her fremkalder impulserne en vis parring, der berører en lige så stor procentdel af synscentrets samlede areal, som billedet af genstanden berører af nethinden i det fysiske øje. På foranledning af denne parringsproces transformeres de data, som sanseimpulserne rummer, og som hidrører fra det oprindelige

nethindebillede, over i individets kosmiske struktur, hvor de i første række træffer den psykiske sansestructur "PS" – her specielt følelseslegemet, og her igen specielt følelseslegemets synscentral eller visuelle sfære. Rent principielt modsvarer denne følelseslegemets synscentral eller synssfære ganske nøje synscentret i den fysiske hjerne således at forstå, at der består en veldefineret relation mellem den del af det fysiske hjernecenter, der er engageret i pirringsprocessen og så den del af den samlede synssfære i det åndelige følelseslegeme, der herigennem bliver engageret. – Denne transformation af sansedata fra det fysiske hjernecenter til den psykiske synssfære giver anledning til visse velkontrollerede svingningstilstandes opståen i sidstnævnte. Gennem hukommelseslegemet, med hvilket synssfæren jo er forbundet, bringes disse svingninger til at korrespondere med såvel erindringskartoteket som sanseregistret "SG", men sådan, at vekselvirkningen med erindringskartoteket er overvåget og bistået af intelligenslegemet, hvorimod vekselvirkningen med sanseregistret er overvåget og bistået af instinktlegemet.

Gennem vekselvirkningen med erindringskartoteket opnås der automatisk kontakt med de erindringstalentkerner, der er i resonans eller eventuelt bi-resonans med de i den psykiske synssfære optrædende svingningssystemer, hvorved henholdsvis fremkaldes fornemmelsen af enten direkte eller indirekte (associeret) genkendelse af den fysiske genstands natur og formål (gennem bi-resonans kan også knyttes følelsesmæssige træk til oplevelsen af genstanden, hvilket i så fald er ensbetydende med tilvejebringelsen af specielle spændingstilstande i følelseslegemet).

– Og gennem vekselvirkningen med sanseregistret opnås der – ligeledes automatisk kontakt med en ganske bestemt sansehorisont i dette (den skraverede på tegningen), nemlig den, der i kraft af sin perspektivbetingede individualitet lige nøjagtigt modsvarer dét procentvise omfang, i hvilket følelseslegemets totale synssfære er engageret i sansningen af genstanden. Denne kontakt opnås gennem resonans (medsvingning), og den giver anledning til, at genstandens størrelse genkendes, eller rettere sagt: det sansende individs Jeg opnår gennem pseudo-genkendelse en bestemt forestilling om genstandens størrelse.

Det samlede resultat af disse processer er en vis oplevelse for Jeget, nemlig oplevelsen af en genstand med en vis størrelse samt visse andre nærmere bestemte egenskaber. Denne oplevelse er imidlertid ikke identisk med hverken den fysiske genstand, de fysiske sanseprocesser eller med svingningerne i den psykiske sansestructur. Den er heller ikke identisk med funktionerne hverken i erindringskartoteket eller i sanseregistret, så lidt som den er identisk med de henholdsvis erindringstalentkerner og sansehorisonter, der engageres. Og ej heller er den identisk med summen af disse funktioner m.v. Den er noget helt andet. Den er simpelthen identisk med en rent illusionistisk og immateriel effekt eller virkning AF disse samlede funktioner, en virkning af 100 procent subjektiv karakter, idet den udelukkende kun eksisterer for det Jeg, i hvis sansestructur de pågældende funktioner optræder. Og først og fremmest er den her en virkning af samspillet mellem genkendelsesapparatets psykiske og kosmiske region, af hvilken grund den i form af et oplevelsesfelt "O" på symbolskitsen er placeret midt imellem disse to regioner. -Oplevelsesfeltet er altså identisk med selve oplevelsen som sådan!

Med andre ord: samtlige funktioner i det levende væsens sansestructur udgør det materielle grundlag for Jegets livsoplevelse, men udgør ikke den pågældende livsoplevelse selv. Denne er i sig selv identisk med en rent illusionistisk, immateriel og subjektiv effekt eller virkning af samspillet mellem de pågældende funktioner i sansestructuren, en virkning, der kun eksisterer for Jeget.

70.

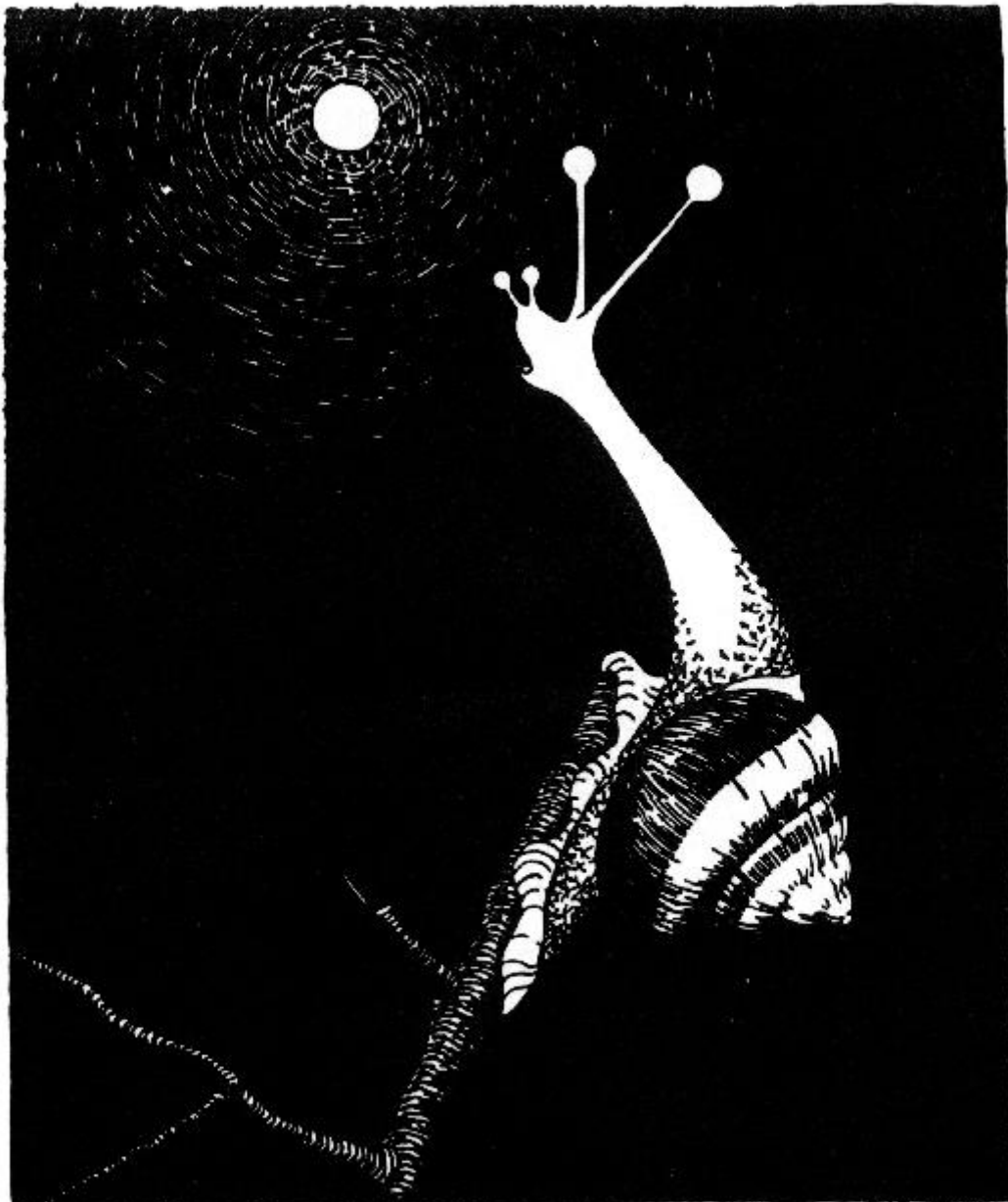
Vi har hermed set et eksempel på, hvorledes det levende væsens sansestructur i princippet virker, og vi bemærkede herunder ikke mindst den rolle, sanseregistret spiller. Vi så, hvorledes erkendelsen af

genstandens størrelse var betinget af, at der opstod resonans mellem summen af de i den psykiske synssfære optrædende svingningssystemer på den ene side og en bestemt sansehorisont, som den rent proportionsmæssigt eller kvantitativt var på bølgelængde med, på den anden side. På symbolskiten ser vi som allerede tidligere antydte denne bestemte sansehorisont markeret ved skravering af en af sanseregistrets sansehorisonter. Vi bemærker, hvorledes denne sansehorisont befinder sig i en vis afstand fra sansehorisont nr. 1, det indeværende spiralafsnit, der jo repræsenterer Jegets nuværende kosmiske udsigtspunkt eller sanseposition. Men herved får vi jo klarhed over, på hvilken måde en genstands størrelse kan være udtryk for, at genstanden befinder sig i en vis afstand fra Jegets kosmiske udsigtspunkt. Det kan den på den måde, at den med hensyn til sin størrelse skal genkendes med en sansehorisont, der befinder sig i et givet antal spiralafsnits afstand fra det indeværende spiralafsnit: Jegets nuværende kosmiske udsigtspunkt.

71.

Herefter skulle det også være muligt at forstå, hvad der menes med, at en knappenåls og et syvtommersøms indbyrdes forskellige størrelser er udtryk for, at de to genstande befinder sig i indbyrdes forskellige afstande fra Jegets kosmiske udsigtspunkt: syvtommersømmet nærmest og knappenålen fjernest. Syvtommersømmets størrelse genkendes nemlig med en sansehorisont, der ligger meget nærmere Jegets nuværende kosmiske udsigtspunkt, end tilfældet er med hensyn til knappenålen. Denne genkendes med en langt fjernere horisont, hvilket i virkeligheden vil sige med et spiralafsnit af langt ældre dato end det, hvormed syvtommersømmets størrelse erkendes.

Som et lille kuriosum burde det måske for en ordens skyld nævnes, at det ved manipulation med det rent fysiske perspektivs virkemidler udmærket kan lade sig gøre at fremkalde den situation, at syvtommersømmets størrelse sanses med den samme sansehorisont som den, hvormed knappenålsens størrelse sanses. Den fysiske distance mellem syvtommersømmet og iagttageren øges blot så meget, at syvtommersømmet til sidst forekommer iagttageren lige så lille som knappenålen. Når dette forhold er nået, vil det være udtryk for, at syvtommersømmet med hensyn til sin størrelse sanses med den samme sansehorisont som den, hvormed knappenålsens størrelse sanses. – Dette indebærer som konsekvens, at det levende væsen ikke uden ved træning og erfaring kan afgøre, om den iagttagne størrelse af en genstand er et udtryk for genstandens realistiske fysiske størrelse, eller det blot er udtryk for en bestemt afstand, i hvilken genstanden befinder sig fra iagttageren. Denne konsekvens bekræftes da også i praksis. Det er en velkendt sag, at små børn ikke kan afgøre, om tings størrelser er udtryk for afstand eller for virkelig størrelse. Hvem har ikke været ude for det lille barn, der rækker efter den blanke måne, fordi det tror, at den er en appelsin, det lige kan gribe ved at strække armen ud. Selv har undertegnede været genstand for et meget overbevisende eksempel på det her omhandlede forhold. Det foregik på en fugleekskursion i det tidlige morgengry.

Du godeste, er der længer endnu! VENNINGEN
1940-41

(Med kunstnerens tilladelse)

Man var interesseret i at opnå nogle fotografiske optagelser af visse ænders morgentræk over en lille sø og havde derfor søgt dækning i noget småkrat ved søbredden. Pludselig ser undertegnede i det fjerne en fugl med kurs lige imod sig. Øjeblikkeligt begynder hjertet at banke heftigere – for sådan noget er virkelig spændende – indtil det i løbet af kort tid kom til at stå klart, at det slet ikke var nogen fugl, der var på vej, men derimod en ganske lille flue, der svævede i luften lige foran næsetippen!!!

Mens det er kuriositeterne, der holder for, kunne det måske også være på sin plads at omtale det kosmisk bevidste menneskes forhold til sit sanseregister. – For det kosmisk bevidste væsen forholder det sig her sådan, at det i kraft af sit herredømme over intuitionen er i stand til midlertidigt at ændre sit kosmiske udsigtspunkt. Det kan "flytte" det praktisk taget lige så langt tilbage i sanseregistret, det

skal være, hvorved de formater bliver nærhorisont, som tidligere var mikrokosmisk fjernhorisont. Fordelen herved består i, at væsenet som følge af denne sin intuitive overlegenhed over sanseregistret og dermed perspektivprincippet ikke alene kan komme til realistisk klarhed over det faktum, at alle størrelser i absolut eller kosmisk forstand er lige store og dermed i virkeligheden illusoriske; det pågældende væsen er også rent sansemæssigt i stand til at trænge ned i mikrokosmiske verdener og scenarier uden nogensinde at møde grænser for sin færd, og vel at mærke trænge ned i dem på en sådan måde, at disse verdener fremtræder for det som realistiske naturscenarier, det befinder sig i og kan iagttage, akkurat som vi kan iagttage de fysiske naturscenarier, der til daglig omgiver os her i mellemkosmos. Den kosmisk bevidste har således uhindret adgang til krystallernes, rubinernes og diamanternes funklende verdener, kan opleve livet, som det udfolder sig i atomernes og elementarpartiklernes eventyrlige indre, ja kan skaffe sig adgang til de verdener, energifotonernes og langt mindre fysiske realiteters indre repræsentere. Der er simpelthen ingen grænser for, i hvilken udstrækning den kosmisk bevidste kan skaffe sig adgang som opdagelsesrejsende i mikrokosmos, hvad der uden tvivl kan bidrage til at forstærke enhver ønske om at opnå den hjertets renhed, der er forudsætningen for herredømmet over intuitionen.

EFTERSKRIFT TIL 6. KAPITEL

72.

Som allerede flere gange betonet er det kun muligt at berøre de her anførte emner og problemer vedrørende perspektivprincippet rent skitse-mæssigt. Ikke alene forhindrer pladsen, at vi uforbeholdent kaster os over emnet. Også vort studietrin forhindrer det. Vi håber dog, at det alligevel er lykkedes – ikke alene at tilvejebringe et vist indtryk af perspektivprincippets gennemgribende betydning for etableringen af den altbetydende livets oplevelse, men også, at skabelsen af netop livets oplevelse langt fra er så simpel en sag, så selvfølgelig en ting, som mennesker i almindelighed forestiller sig. Livets oplevelse er tilværelsens største mirakel. Ja, den er mere end det. Thi et mirakel er en mystisk ting, der faktisk må opfattes som et produkt af naturlovenes midlertidige svigten. Livets oplevelse derimod er en absolut afklaret kosmisk realitet, der indtil 100 procent er et produkt af naturens love. Livets oplevelse er simpelthen det fornemste og samtidig i virkeligheden det egentligt tilsigtede produkt af disse love, i hvilke perspektivprincippet altså indgår som en overmåde betydelig, bærende faktor. – Fra undertegnedes side står det således ganske klart, at spørgsmålet om perspektivprincippet på nærværende tidspunkt langt fra er udtømt. Således gør f.eks. ikke mindst spørgsmålet om lovene vedrørende udvælgelse af de enkelte sansehorisonter i de forskellige oplevelsestilfælde i meget høj grad krav på en videregående behandling, ligesom det samme er tilfældet med hensyn til spørgsmålet om sanseregistrets indplantning i et nyt spiralafsnit, sanseregistrets funktionsmåde i tilfælde af, at de ydre genstande på grund af deres fremmedartethed ikke kan give anledning hverken til resonans eller bi-resonans i erindringskartoteket, forholdet mellem intuitionen og den femte dimension, dybden, og mange, mange andre problemer. I lighed med tidligere skal det dog oplyses, at disse og flere andre spørgsmål engang med tiden vil blive taget op til behandling i et kursus for viderekomne – altså et kursus, for hvilket nærværende kursus danner grundlag.

-Og hermed skal vi så afslutte omtalen af perspektivprincippet og i stedet for vende os mod et andet fundamentalt, kosmisk skaberprincip, kredsløbsprincippet.

Vedrørende henvisninger til Livets Bog angående perspektivprincippet se eventuelt: L.B. I. , 43-50, 185-189, 222-225, L.B. II. , 385, 486-488, L.B. VI., 1981, 2094, 2113-2115, og 2159-2161.

Spørgsmål til lektion 32

1. Er det rigtigt at hævde, at sanseregistret med alt, hvad det indeholder af sansehorisonter, permanent aftegner sig på den psykiske nethinde?
2. Kan hukommelses- og instinktlegemet med hensyn til deres virksomhed i sansningens (genkendelsens) tjeneste betragtes som en nethinde i samme forstand, som tilfældet er med hensyn til det fysiske øjes nethinde?
3. Er det rigtigt at betragte erindringskartoteket og sanseregistret som potentielle verdener?
4. Kan man tale om, at dén perspektiviske effekt, som præger horisonterne i sanseregistret, er af potentiel natur?
5. Hvordan opnår den trænede yogi den såkaldte tanketomme tilstand?
6. Hvad er årsagen til den ukontrollerede splittede eller flygtige tænkning?
7. Nævn venligst den organiske detalje i den kosmiske struktur, som i første række modtager den fysiske hjernes pirringsimpulser.
8. Hvilke konsekvenser medfører i første række den modtagelsesproces, som omtales i spørgsmål 7?
9. Hvorledes opnår Jeget forståelse af den sansede genstands natur og formålmæssige identitet?
10. Hvorledes opnår Jeget indtryk af den sansede genstands rent størrelsesmæssige egenskaber?
11. Er det rigtigt at hævde, at oplevelsesfeltet er identisk med selve oplevelsen som sådan?
12. Hvordan kan det være rigtigt at hævde, at en knappenåls og et syvtommersøms størrelse er udtryk for, at de to genstande befinder sig i forskellig afstand fra Jegets kosmiske udsigtspunkt?
13. a) Kan det opnås at sanse syvtommersømmet med den samme sansehorisont som den, hvormed man sanser knappenålsens størrelse, og b) hvorledes opnås i bekræftende fald dette?
14. Hvorfor kan det undertiden være svært at afgøre, om en genstands øjensynlige størrelse virkelig ér udtryk for dens størrelse, eller den blot er udtryk for en vis afstand fra iagttageren?
15. Hvorledes kan det kosmisk bevidste væsens herredømme over sanseregistret udtrykkes?

Løsningen til lektion 31's opgavetillæg

- 1) Urbegæret og kontrastprincippet
- 2) Et begrænset antal
- 3) Behovet for oplevelsen af kontraster, altså kontrastbehovet
- 4) b) Ja
- 5) Ved begrebet k
- 6) Den, at de forekommer mindre og mindre, jo længere de befinder sig borte fra Jegets kosmiske udsigtspunkt

7) I antal spiralafsnit regnet fra Jegets kosmiske udsigtspunkt, Nuet.

8) Summen af det levende væsens sansehorisonter regnet under ét

9) Instinkt-, følelses-, intelligens- og hukommelseslegemet

10) De udgør tilsammen det sanseorgan, gennem hvilket Jeget vekselvirker med sansehorisonterne (de virker som en psykisk nethinde, hvorpå sansehorisonterne i princippet aftegner sig som genstande)

11) Instinktlegemet og hukommelseslegemet

12) Fordi den i tilfælde af kontakt må dele pladsen på den psykiske nethinde med de fire foranliggende sansehorisonter.

P. B. -J.

NB. Disse svar er godkendt af Martinus.